

PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI

Centre: Institut Escola Turó de Roquetes

Localitat: Barcelona

TÍTOL DEL PROJECTE: Gent de Roquetes, Gent Solidària

Nivell acadèmic/curs: 4t d' ESO

Nombre d'alumnat: 50

Matèria o matèries on es desenvolupa el projecte de Servei Comunitari:

- Educació física,
- Educació ètico-cívica
- Educació visual i plàstica

Entitats col·laboradores:

- Fundació Hospital de Sant Joan de Déu,
- Asendi NB,
- Club d' atletisme de Nou Barris per a l' esport adaptat.

1. Introducció:

L' institut escola es troba al barri de les Roquetes al peu del turó del mateix nom, en els vessants de la serra de Collserola. És una zona amb forts pendents, motiu pel qual no havia estat urbanitzada. Això facilità que, a partir de la forta immigració iniciada els anys 50, fos ocupada per població necessitada d'habitatge i que, davant la manca d'oferta o de possibilitats d'accedir-hi, s'hi construï les pròpies cases. Aquests orígens difícils van crear un sentiment de solidaritat entre els veïns i les veïnes del barri que, encara avui, es pot percebre en el ritme de la vida ciutadana.

L' institut escola va ser creat l' 1 de juliol de 2011, fruit de la integració de dues escoles de primària del barri de Roquetes : l' Escola Gaudí i l' Escola Sant Antoni Maria Claret, i un institut de secundària, el Collserola. Consta de dos edificis molt propers, un per a infantil i primària i un altre per a secundària, aquest curs però , per obres en l' edifici de secundària, es trasllada a l' antic Eugeni d' Ors, situat al barri de Canyelles.

És un centre de dues línies que escolaritza al mateix centre, des de P3 fins a 4t d'ESO.

Tal i com queda recollit en el Pla de Centre, l' Institut Escola, entre d' altres, te com a principis bàsics:

- Respectar les especificitats de l' alumnat, el professorat i la comunitat educativa en general.
- Respectar els interesso dels alumnes i les seves famílies.
- Fomentar el diàleg, la llibertat d' expressió, la igualtat d' oportunitats i els valors democràtics en general.
- Impulsar entre els nostres alumnes la responsabilitat, el compromís social i el compromís en respectar els acords.
- Introduir la cultura de l' esforç, del treball ben fet, de les actuacions raonades, de l' esperit crític, de la innovació i l' eficiència.
- Valorar la transparència i l' honestedat
- Fomentar la solidaritat, la tolerància, la cooperació i el respecte pels drets individuals i col·lectius.

La missió que ens plantejem contempla:

- Promoure el desenvolupament personal i l' autonomia
- Educar per formar ciutadans responsables, solidaris, respectuosos i competents socialment i personalment.
- Educar amb elements que augmentin la cohesió social, el respecte al medi i el grau de satisfacció de la comunitat educativa.

L' institut escola Turó de Roquetes vol ser un centre que:

- Formi persones solidàries, dialogants i amb criteri propi.
- Formi persones respectuoses amb el medi
- Proporcioni un clima acollidor i motivador

Es per tot això que ens vam platejar participar amb el nostre alumnat de quart d' ESO a la BML, la Barcelona Màgic Line, organitzada per la fundació de l' Hospital Sant Joan de Déu, però no només com a caminants, sinó també com a organitzadors mitjançant el voluntariat. La caminada representa molts dels valors que volem transmetre als nostres alumnes i juntament amb Asendi NB i el Club d' Atletisme de Nou Barris per l' esport adaptat, hem pogut fer arribar als nostres alumnes molts dels principis que estan recollits al nostre Pla de Centre i a la vegada al propi currículum de quart. S'han obert 2 equips, un de 10km i un altre de 20km animant a alumnes, professors i famílies a realitzar la inscripció. Pensem que ha estat tot un èxit de participació.

Què és la BML?

http://www.barcelonamagicline.org/es/que_es_la_bml

És la caminada solidària pels turons de Barcelona, que organitza Sant Joan de Déu per recollir fons pels programes d'atenció a les persones vulnerables. És una caminada no competitiva, a la qual s'hi participa per equips d'entre 3 i 25 persones, que es marquen un **repte esportiu** i un **repte solidari**, quants quilòmetres recorreran el dia de la caminada, i quants diners recaptaran els mesos abans.

Els fons captats amb la BML es reparteixen entre els col·lectius amb els quals treballen els centres de [l'Obra Social de Sant Joan de Déu](#).

El [recorregut de la BML](#) passa pel Turó de les Roquetes (que dona nom a l'institut-escola) situat molt a prop del centre. En ell s'ubicarà un dels punts de control de la caminada.

Part del recorregut és accessible a participants amb cadira de rodes. Al districte de Nou Barris hi ha l'associació [ASENDI](#) NB (Associació per la sensibilització envers la discapacitat); alguns dels seus membres poden necessitar de recolzament per participar a la BML.

2. Àmbit

- Participació ciutadana.
- Projectes de solidaritat i cooperació.
- Lleure .

3.Objectius del projecte

Respecte l'alumnat:

- Desenvolupar la competència social i ciutadana, afavorint una actitud crítica i compromesa davant la societat, per tal d'esdevenir membres actius en una societat catalana democràtica i participativa.
- Donar a conèixer a l'alumnat associacions, entitats i persones compromeses en la millora de la societat
- Desenvolupar habilitats relacionades amb el disseny i realització de projectes i amb el treball d'equip.

Respecte el centre educatiu:

- Promoure la participació de tot l'alumnat en accions de servei a la comunitat com eina per desenvolupar la competència social i ciutadana, en el marc del currículum obligatori.
- Donar a conèixer a l'alumnat i les seves famílies la xarxa associativa i les entitats de l'entorn, per tal de promoure la participació dels joves.

Respecte el context o a l'entorn educatiu:

- Promoure el treball en xarxa entre els diferents agents educatius de l'entorn.
- Donar una resposta educativa a les necessitats emergents de l'entorn escolar.

A nivell curricular:

Matèria	Unitat	Objectius/continguts/activitats	Hores
Educació física	Unitat 1. Activitats a la natura. Orientació	1- Aprendre a utilitzar diferents tipus d'instruments per orientar-se a la natura (brúixola, GPS, els mapes) 2- Introducció al disseny dels propis recorreguts: wikiloc, google earth	Aprox.3
	Unitat 2. Salut. Coneixement del propi cos.	1- Conèixer l'aparell locomotor i l'adaptació de l'activitat física per a persones amb discapacitats. 2- Reconèixer/localitzar els músculs i els ossos 3- Descobrir com a la BML es pot participar ajudant a persones amb mobilitat reduïda (trams adaptats a cadires de rodes)	Aprox.3
	Unitat 3. Salut. Prevenció de riscos i primers auxilis	1- Aprendre com s'ha d'actuar davant qualsevol accident 2- Reconèixer un risc i evitar-lo 3- Quin és el protocol d'emergència 112	Aprox. 2
Ètico-cívica	Unitat. Ètica i civisme	1- Definir el concepte de civisme i explicar la seva importància com a factor clau per desenvolupar una bona convivència entre les persones. 2- Identificar i analitzar els principals impediments per a la convivència. 4- Redactar una llista de propostes per millorar la conducta cívica i lligar-la al concepte de solidaritat si s'escau. 5- Identificar els elements que dificulten la convivència i fer propostes per tal de superar aquestes problemes. 6- Entendre que el civisme és un factor que afavoreix la bona convivència.	aprox. 2
	Unitat. Els desequilibris d'un món global	1- Descriure el desigual repartiment de la riquesa en el món i la relació desequilibrada nord-sud 2- Descriure les repercussions negatives del procés de globalització sobre els drets humans i el benestar dels col·lectius més desfavorits. 3- Entendre que el model socioeconòmic mundial actual és insostenible. 4- Reflexionar entorn a diferents propostes per constituir un model alternatiu a l'actual. 5- Relació de diferents actituds amb els conceptes de desenvolupament sostenible, comerç just i consum responsable.	aprox.3
	Unitat. Viure en	1. Comprendre la nostra responsabilitat individual en el funcionament del sistema polític i	aprox. 3

	democràcia	<p>de convivència democràtics.</p> <ol style="list-style-type: none">2. Assumir la importància del diàleg en la convivència i manteniment del sistema democràtic.3. Valorar la funció de la democràcia com a sistema gestor de la diversitat social.4. Conèixer els mecanismes, els procediments i els valors propis de la democràcia.5. Examinar les limitacions de la democràcia actual i donar respostes alternatives allà on ella no arriba.6. Assimilar el caràcter participatiu de la democràcia i la nostra necessària implicació en el manteniment i millora del nostre sistema social i polític.7. Reflexionar al voltant de la memòria històrica i també dels problemes actuals per tal d'entendre la necessitat que la participació activa és positiva en democràcia.	
VIP	Unitat. Disseny de merchandising. Imatge corporativa	<ol style="list-style-type: none">1. Confecció d'eslògans, logotips i tipografia d'equip2. Fabricació de xapes3. "tunejat" de material blanc amb els eslògans de l'equip i de la BML	Aprox 3.

A nivell paral·lel: activitats d'aprenentatge i de servei realitzades a nivell intern i amb coordinació amb els diferents agents implicats:

Activitat	Objectiu/ Persones i entitats implicades	Durada
Fabricació de xapes	Punt Jip, propietari de la màquina, l' Alba, representant del punt JIP, nois i noies de quart i l' Alicia Rodríguez.	2 hores aprox.
Caminada des de Can Cuiàs fins a la plaça Karl Marx	<p>Conèixer el trajecte que tindriem sota la nostra responsabilitat. Identificar llocs conflictius, on s' hauria de senyalitzar, on col·locar la taula de marcatge...La caminada es va realitzar amb membres de l' Obra Social de Sant Joan de Déu , la Diana Casellas, el cap de voluntaris de Sant Joan de Déu, el Manolo Camacho, el representat del club d' atletisme de Nou Barris per a l' esport adaptat, Francisco, el representant del Centre de Recursos, Jacinto Ferrer, els tres professor voluntaris, l' Alicia Rodríguez, la Carol Vega i la Lourdes Escobar, i els alumnes de quart que participaven a la BML tant a la caminada com de voluntaris.</p> <p>http://www.barcelonamagicline.org/es/actualidad/16</p> <p>La caminada va ser un bon moment per posar en pràctica coneixements sobre regulació de l' esforç físic: freqüència cardíaca, relació pulsacions-relleu-distància...orientació sobre plànols, brúixola, gps, perfil del recorregut... També per tenir present les necessitats de persones amb discapacitats : com ajudar-los a superar obstacles, com regular la velocitat, com comunicar-se...</p>	8 a 14.30 h
Venda de Samarretes i xapes	Alumnes de quart i professors voluntaris. Els diners recaptats han anat a parar al nostre repte solidari. L' activitat ha estat premiada per l' organització de la BML. http://www.barcelonamagicline.org/es/actualidad/51	Diferents dies, en especial durant la festa de Carnestoltes.
Torneig esportiu solidari	Alumnes de quart i professors voluntaris. Els diners recaptats amb les inscripcions han anat a parar al nostre repte solidari	Festa de Carnestoltes
Xocolatada solidària	Alumnes de quart amb el patrocini d' un restaurant del barri. Els diners recaptats han anat a parar al nostre repte solidari.	Festa de Carnestoltes
Visita a l' Associació de Veïns	Representants de quart han explicat el nostre projecte de participació a la BML, i les activitats que estem realitzant al seu voltant.	1 hora aprox.
Xerrada d' Asendi NB i del club d' atletisme de Nou Barris	Sensibilització envers a les persones amb discapacitats, accés d' aquestes persones al món de l' esport, dificultats per realitzar activitats diàries, cura del propi cos, ... La xerrada es va acompanyar d' un taller on els alumnes de quart van poder fer ús de cadires de rodes, de croses i	3 hores aprox.

	<p>bastons de cec.</p> <p>Van participar representants de les entitats esmentades i alumnes de quart i tercer d' ESO dins del marc de les Jornades de la Ciència que anualment organitza el centre.</p> <p>http://www.asendinb.com/</p>	
Xerrada 365 batecs. Obra social de l' hospital de Sant Joan de Déu.	<p>Sensibilització envers a les persones amb dificultats i discapacitats, com treballa l' obra social per facilitar la vida d' aquestes persones, què podem fer nosaltres...</p> <p>Participants de l' Obra Social i alumnes de quart d' ESO</p> <p>http://www.365batecs.org/</p>	2 hores aprox.
Visualització de la pel·lícula Intocable i dossier d' activitats.	<p>Treballar conceptes com l' amicitat, el diferent, la superació, l' autoestima, el coneixement del propi cos, afrontar problemes...</p>	3 hores aprox.

4. Indicadors d'avaluació

Respecte l'alumne:

- Valoració de la participació i implicació de l'alumne en el projecte.
- Grau d'argumentació crítica davant els fets analitzats.
- Grau de capacitat creativa per aportar solucions als reptes analitzats.
- Implicació de l'alumnat en el disseny, planificació i gestió del projecte.
- Actitud i habilitats per treballar en equip.
- Qualitat del projecte.

Respecte el centre:

- Inclusió al Projecte Educatiu de Centre el servei a la comunitat com un valor de compromís cívic.
- Concreció de les actuacions en el Pla anual de centre.
- Accions de visibilitat i difusió del projecte.
- Nombre d'àrees que utilitzen la metodologia d'aprenentatge i servei.
- Espais de coordinació pel desenvolupament del projecte.

Respecte l'entorn:

- Participació de l'alumnat en altres entitats de l'entorn.
- Repercussió de la campanya a l'entorn.

Respecte de tot plegat:

- Propostes de millora del projecte.

5. Espais i canals de coordinació

- Interna: explicació del projecte a tutories, assemblea delegats, equip directiu, AMPA, claustre de professors, Consell Escolar.
- Amb els diferents agents implicats:
Contacte amb les entitats (BML, Obra Social SJD, ASENDI, Club d' atletisme de Nou Barris, per establir vincles de cooperació.
- Amb altres agents:
Associació de Veïns de Roquetes.

6. Activitats de reconeixement

Samarreta amb el logotip dissenyat a VIP, per participar a la caminada.

Xapes amb el logotip dissenyat a VIP.

Agraïment públic als participants a l' espai que te el centre especial per a la BML (hall d' entrada) i al moodle del centre.

7. Difusió del projecte

Web de l' obra Social de Sant Joan de Déu. BML

<http://www.barcelonamagicline.org/es/equipo/474>

<http://www.barcelonamagicline.org/es/equipo/259>

<http://www.barcelonamagicline.org/es/actividades>

Moodle del centre

Entrevista televisiva a l' Alícia Rodríguez

Vídeo promocional realitzat per la Fundació Sant Joan de Déu on s' entrevista als voluntaris de l' institut escola.

Bloc del centre de recursos de Nou Barris:

http://www.seznoubarris.com/index.php?option=com_content&view=article&id=211:bml2014

Bloc del Servei comunitari a Nou Barris: <http://blocs.xtec.cat/scnoubarris/projectes/>